

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Molnár Péter ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kiss Péter ügyvéd által képviselt alperes ellen fegyelmi határozat hatálytalanítása iránt a Pécsi Munkaügyi Bíróságnál 2.M.749/2007. szám alatt megindított és másodfokon a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.586/2007/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

**í t é l e t e t :**

A Legfelsőbb Bíróság a Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.586/2007/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek  
- tizenöt nap alatt - 30.000 (harmincezer) forint felülvizsgálati  
eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

**I n d o k o l á s :**

A felperes keresetében az alperes által kiszabott hivatalvesztés fegyelmi büntetés jogellenességének megállapítását és annak jogkövetkezményei alkalmazását kérte.

A Pécsi Munkaügyi Bíróság 2.M.749/2007/8. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes jogellenesen szüntette meg a felperes közszolgálati jogviszonyát, ezért a jogviszonya a jogellenességet megállapító határozat jogerőre emelkedése napján szűnik meg, kötelezte az alperest, hogy a felperes részére elmaradt illetményt, 8 havi átlagkeresetet, és perköltséget fizessen meg.

Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes személyügyi referens és belső ellenőr munkakörben állt közszolgálati jogviszonyban az alperesnél. Az alperes a felperes jogviszonyát 2006. április 27-én kelt intézkedésével 2006. október 31-ei időponttal megszüntette. Az alperes a felperest a munkavégzés alól 2006. május 1. napjával mentesítette.

Az alperes 2006. szeptember 6-án fegyelmi eljárást rendelt el a felperes ellen. A határozat indokolása részletezte azon fegyelmi vétségeket, amelyekre tekintettel a munkáltatói jogkör gyakorlója az eljárás lefolytatását kérte. E szerint az alperes jegyzője 2006. augusztus 25-én szerzett tudomást arról, hogy a felperes 2006.

augusztus 8-án az általa kezelt iratokat úgy adta át, hogy abból néhányat otthonába szállított azzal, hogy még folyamatban lévő belső ellenőrzéseiről jelentést kell készítenie, és ahhoz szüksége van e szabályzatokra. Ugyancsak fegyelmi vétségként tüntette fel a munkáltatói jogkör gyakorlója, hogy az alperesnél 2005-ben végrehajtott átszervezést követően a felperes munkaköréből a személyzeti ügyek a pénzügyi osztályra kerültek, a részleges munkakör átadás időpontja 2005. június 11. volt. A felperes ezt figyelmen kívül hagyta, az általa kezelt személyzeti iratok átadására 2005. augusztusában, és 2006. év elején került sor. Az alperes jegyzője 2006. június 26-án szerzett tudomást arról, hogy „jó néhány” köztisztviselő esetében a besorolás elvégzése nem a Ktv. 23. §-ában foglaltaknak megfelelően történt, illetve olyan köztisztviselő is volt, aki a 2004-ben esedékes jubileumi jutalmát a feljegyzés készítésének időpontjáig nem kapta meg. A felperes ezzel megkárosította azon köztisztviselőket, akik 2-3 év múlva jutottak hozzá jogos jubileumi jutalmukhoz, illetve a téves besorolások és a elmaradt jubileumi jutalmak pótlólag történő kifizetése miatt 2006-ban 2.491.173 forint többletkiadása keletkezett az alperesnek, amellyel értelemszerűen nem tudott tervezni. A határozat ezen túlmenően eljárást kért lefolytatni a vizsgálóbiztostól arra nézve is, hogy a személyzeti iratok átadása során a felperes eleget tett-e együttműködési kötelezettségének, amely kétirányú, egyfelől köteles a munkatársaival megfelelő munkakapcsolatot kialakítani és fenntartani, másrészt a munkáltatóval való együttműködés a munkavégzéssel kapcsolatos olyan pozitív tartalmú alkotó jellegű köztisztviselői magatartás, amely a munkáltató feladatainak elvégzését segíti, közérdekbe, vagy jogszabályba nem ütközik, a munkáltató tekintélyének lejárataához nem vezet.

Az alperes fegyelmi tanácsa a 2006. október 25-én kelt határozatával a felperessel szemben a közszolgálati jogviszonyából eredő kötelezettségének súlyos és vétkes megszegése miatt hivatalvesztés fegyelmi büntetést szabott ki. A határozat indokolásában szerepelnek a vizsgálóbiztos megállapításai, mely szerint a felperes megszegte az Mt. 103. § /1/ bekezdés b/ pontját, mivel nem teljesítette az ellenőrzési programban részére előírt feladatokat, továbbá tetteivel a polgármesteri hivatal negatív megítélését idézte elő. A határozat szerint 2005. és 2006. években nem készült el egyetlen belső ellenőrzési jegyzőkönyv sem, a felperes nem végzett számítógépes adatmentést, illetve az adatokat a számítógépből törölte, mely munka pótlása, folytatólagos elvégzése az alperes számára nagy nehézséget jelent. A határozat tartalmazta azon körülményt is, hogy a felperes mulasztott, amikor az egyes községektől szabályzatokat átvett, de azokat időben nem adta vissza.

A vizsgálóbiztos megállapítása alapján a fegyelmi határozat rögzítette, hogy a felperes viselkedésével, mulasztásaival és az együttműködés teljes hiányával az Mt. 103. § /1/ bekezdés b/ és c/ pontjaiban foglaltaknak nem tett eleget, mert a reá bízott munkát nem végezte az elvárható szakértelemmel és gondossággal, a személyzeti feladatait nem látta el teljes körűen a jogszabályok és leírások szerint, belső ellenőrzést pedig bizonyíthatóan nem végzett, ezzel a polgármesteri hivatal negatív megítélését is előidézte. Megállapította az alperesi határozat azt is, hogy a felperes elmulasztotta a közalkalmazotti alapvizsgára négy köztisztviselő bejelentését, ezért az ő jogviszonyukat 2006. január 1-jén meg kellett volna szüntetni. A fegyelmi határozat szerint a felperes hibás munkavégzése miatt keletkezett késedelmes kifizetések körében csak azért nem merült fel kár, mert a jogosultak nem kértek kamatot, de a felperes kötelezettségszegése, a közigazgatási szerv megkárosítása, az ok- okozati összefüggés és a vétkes kötelezettségszegés megállapított.

A fegyelmi határozatban foglaltak szerint a fegyelmi tanács nem adott helyt a felperes jogi képviselője tanúbizonyítási indítványának és iratbetekintési kérelmének, mert az adatvédelmi jogszabályba ütközne.

A fegyelmi tanács a büntetés kiszabásánál figyelembe vette a kötelezettségszegések súlyát, a mulasztások sorozatát, a köztisztviselő vétkességének fokát. Súlyosító körülményként értékelte, hogy a felperes hosszú időn keresztül szegte meg a szabályokat, ezt azonban tagadta, továbbá bizonyítást nyert az is, hogy feladatait nem a szakszerűség és a kulturált ügyintézés szabályainak megfelelően látta el.

A munkaügyi bíróság álláspontja szerint a fegyelmi eljárás elrendelésére akkor kerülhet sor, ha a közszolgálati jogviszony vétkes megszegésére utaló gyanú kellően alapos, a munkáltatói jogkör gyakorlója olyan ismeretek birtokába jut, amelyek valószínűvé teszik a vétkes kötelezettségszegést. A fegyelmi eljárás elrendelését írásba kell foglalni, amiben közölni kell a kötelezettséget, az alapos gyanút, az adatokat és tényeket, amelyek a fegyelmi vétség elkövetését bizonyítják. Jelen esetben a fegyelmi eljárást elrendelő irat ezeknek a feltételeknek nem felelt meg, abban három vétség volt meghatározva, amellyel kapcsolatban az eljárást le kellett folytatni.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szabályzatok szakszerűtlen kezelésével kapcsolatban a fegyelmi határozat nem jelölte meg, hogy a felperes magatartása milyen kötelezettséget sértett, az miért tekintendő vétkes kötelezettségszegésnek, továbbá nincsenek rögzítve olyan tények, körülmények, amelyek a vétkességet alátámasztanak.

A munkaügyi bíróság érvelése szerint a fegyelmi határozat utal az Mt. 103. § /1/ bekezdés b/., c/ pontjaiban foglaltakra, de nem jelölte meg, hogy a felperes milyen munkára vonatkozó szabályok, előírások, utasítások megsértésével végezte munkáját, illetve ez mennyiben idézte elő a polgármesteri hivatal negatív megítélését. A munkavégzési kötelezettség megszegése a fegyelmi eljárást elrendelő határozatban nem szerepel, a felperessel ezt később sem közölték, azonban ha a fegyelmi eljárás megindításakor közlik a köztisztviselővel, hogy miért vonják felelősségre, a vizsgálóbiztos által megállapított más kötelezettség miatt csak akkor lehet fegyelmi büntetéssel sújtani, ha a jogkör gyakorlója az eljárást ezekre a cselekményekre is kiterjesztette. Jelen esetben azonban ilyen kiterjesztés nem történt.

Az elsőfokú bíróság kifejtette, hogy a hibás besorolások és a jubileumi jutalmak kifizetésének elmaradása körében az alperes nem jelölte meg fegyelmi határozatában azokat az adatokat és tényeket, amelyek a fegyelmi vétség elkövetését bizonyították volna. A vizsgálóbiztos nem közölte, hogy melyek ezek a besorolások, és nem engedte a felperesnek a betekintést a kifogásolt iratokba. Miután a fegyelmi biztos nem közölte a felperessel a besorolással kapcsolatos fegyelmi vétség alapját képező tényállást, illetve azok bizonyítékait, a felperest ezzel elzárta a védekezés lehetőségétől. Hivatkozott arra a munkaügyi bíróság, hogy a besorolások körében tanúvallomás bizonyította, hogy a hibás besorolásokról 2006. januártól folyamatosan jelzés történt a jegyzőnek, ebből következően erről a munkáltatói jogkör gyakorlója nem 2006. június 26-án szerzett tudomást.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a munkáltatói jogkör gyakorlója felhívta a vizsgálóbiztost, hogy vizsgálja meg, a felperes eleget tett-e az együttműködési kötelezettségének, ebben azonban adat, tényközlés nem történt, ezért ezen felhívás alapján fegyelmi eljárást lefolytatni nem lehetett.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Baranya Megyei Bíróság 1.Mf.21.586/2007/3. számú ítéletével a munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta, az alperest kötelezte, hogy a felperes részére másodfokú perköltséget fizessen meg. A megyei bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy helyes a munkaügyi bíróság álláspontja, mely szerint a fegyelmi eljárásnak nem lehetett más a tárgya, mint azoknak a kötelezettségszegéseknek a vizsgálata, amelyekkel kapcsolatban az alapos gyanú felmerült. További vétkes kötelezettségszegések miatt az eljárás kiterjesztésére a vizsgálóbiztos nem tett javaslatot, az alperes azt nem rendelte el, így az elsőfokú bíróság helytállóan rekesztette ki azokat a fegyelmi határozat által a felperes terhére rótt kötelezettségszegéseket, melyekre a fegyelmi eljárás nem vonatkozhatott. Megállapította a megyei bíróság, hogy az iratkezeléssel kapcsolatban felrótt mulasztás pontos mibenlétét a

fegyelmi határozat nem határozta meg, illetve a vétkes kötelezettségszegés nem bizonyított. A téves besorolásokkal kapcsolatban a megyei bíróság úgy foglalt állást, hogy a munkaügyi bíróság által megállapított eljárási szabálysértések valóságosak, melyek miatt a fegyelmi határozat alapjául szolgált megállapításokat figyelmen kívül kellett hagyni. Az együttműködési kötelezettséggel összefüggésben helytállónak találta azt a következtetést, hogy a vizsgálat elrendelése konkrét kötelezettségszegés megjelölését, alapos gyanú fennállását nem tartalmazta, inkább azt a szándékot, hogy a vizsgálóbiztos tegyen megállapításokat erre, azonban ez a Ktv. 51. § /1/ bekezdésébe ütközik.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében annak megállapítását kérte, hogy a jogerős határozat megalapozatlan, és jogszabálysértő. Hivatkozott arra, hogy a fegyelmi vizsgálat elrendelésekor ismert tények azt valószínűsítették, hogy a belső ellenőrzés körében technikai és érdemi problémák merültek fel. A felperes szabálytalanul kezelt iratokat, a személyzeti anyagokat nem adta át amikor kellett volna, csak később, az átsorolásokat, besorolásokat szabálytalanul végezte el, és fegyelmi alapját képezte a munkatársakkal való együttműködésének hiánya is. A munkáltatói jogkör gyakorlója a lényeges tényállási elemekkel tisztában volt, de azokat a vizsgálóbiztos tárta fel komplex módon, ezért nem fogadható el az az ítéleti megállapítás, hogy a fegyelmi eljárást elrendelő határozat a jogszabálynak nem felelt meg.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében foglaltak szerint a személyzeti ügyek körében a jegyző 2006. június 26-án tudta meg, hogy nyolc fő vonatkozásában nem a Ktv. szerinti átsorolás történt, mely a felperes részéről az Mt. 103. § /1/ bekezdés b/ pontjába ütköző magatartás, miután a gondosság minimális fokát se tanúsította, ezért vele szemben a fegyelmi büntetés jogoszerű. Kiemelte az alperes, hogy ezen hibás besorolásokról a munkáltatói jogkör gyakorlója 2006. június 26-án szerzett tudomást.

A belső ellenőrzésre vonatkozóan az alperes arra hivatkozott, hogy a felperes a perbeli időszakban belső ellenőri munkát nem végzett, tervet, jelentést nem készített, ez az Mt. 103. § /1/ bekezdésébe ütköző magatartás - önmagában olyan súlyú kötelezettségszegés -, mely miatt vele szemben a hivatalvesztés fegyelmi büntetés indokolt volt.

Tény, hogy a felperes az iratokat az otthonába szállította, erről a jegyző a térségi jegyzői értekezleten szerzett tudomást, mely helyzet nyilvánvalóan a polgármesteri hivatal negatív megítélését eredményezte.

A felperes tehát az adott időszakban nem tett eleget a munkaköri leírásban foglalt kötelezettségeinek. Ezen túlmenően a felperes részéről a munkatársaival való együttműködés hiánya állapítható meg, miután a felperes hangnemére folyamatos panaszok voltak, munkájába nem hagyott betekintést, arrogáns, trágár viselkedése a

polgármesterrel szemben is megnyilvánult, hangulatváltozásai miatt nehéz volt vele dolgozni.

Az alperes álláspontja szerint a fegyelmi eljárást elrendelő határozatnak megfelelően a felperes fegyelmi vétsége igazolódott, bizonyítást nyert, a kiszabott fegyelmi büntetés a magatartásával arányban álló volt.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában történő fenntartását és az alperes perköltségben való marasztalását kérte.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § /1/ bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati eljárásban a Pp. 275. §-ának /1/ bekezdésére tekintettel a rendelkezésre álló periratok alapján dönt, nincs helye a bizonyítékok újra értékelésének, azaz felülmérlegelésének. Az ügy érdekét érintő jogszabálysértést a bizonyítékok kirívóan okszerűtlen és logikátlan, iratellenes, nem megfelelően indokolt mérlegelése valósíthat meg [Pp. 206. § /1/ bekezdés, 221. § /1/ bekezdés, BH 2001/197., BH 2002/29.].

A peres felek felülvizsgálati kérelmében hivatkoztak jogszabálysértés megállapítására nem alkalmasak. Az adott esetben a jogerős ítélet alapjául szolgáló ítéleti tényállás tekintetében jogszabálysértést megalapozó következtetés nincs.

Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy a lefolytatott fegyelmi eljárásnak csak azon kötelezettségszegések vizsgálata lehetett a tárgya, amelyekkel kapcsolatban az alapos gyanú felmerült. A fegyelmi eljárást elrendelő határozatban a munkáltatói jogkör gyakorlója az iratok, belső szabályzatok szabályellenes kezelésének, valamint a besorolások helytelen voltának, és a jubileumi jutalmak késedelmes kifizetésének vizsgálatát írta elő. A fegyelmi eljárás megindításakor ezen vétségeket közölték a felperessel, melyekhez képest a vizsgálóbiztos az eljárása során további mulasztásokat tárt fel. Ez utóbbiak vonatkozásában azonban az eljáró vizsgálóbiztos a fegyelmi eljárás kiterjesztésére nem tett javaslatot, a munkáltatói jogkör gyakorlója ezen cselekményekre a fegyelmi eljárást nem is terjesztette ki. Helytálló az eljáró bíróságok állásfoglalása, mely szerint csak akkor lehetett volna a felperest ezen mulasztások miatt is a fegyelmi eljárásban felelősségre vonni, amennyiben a jogkör gyakorlója az eljárást ezen cselekményekre is kiterjeszti és azt a felperessel közli.

Az adott esetben nem vizsgálható és a kiszabott fegyelmi büntetés alapját nem képezhetik az Mt. 103. § /1/ bekezdésébe ütköző felperesi magatartások, az ellenőrzési tevékenység elmaradása, a 2005., 2006. években az ellenőrzési jegyzőkönyvek hiánya, továbbá a szabálytalan adatkezelés. Az alperes felülvizsgálati érvelése szerint ezen mulasztások - miután a felperes a munkaköri feladatait nem látta el -, önmagukban a hivatalvesztés fegyelmi büntetést vonják maguk után. Jelen perbeli esetben azonban ezen vétkes kötelezettségszegések a fegyelmi eljárást elrendelő határozat szerint a fegyelmi vizsgálat tárgyát nem képezték, ezekre a vizsgálat kiterjesztése nem történt meg, ezért a feltárt magatartásokat a fegyelmi vétség megállapításakor, majd a büntetés kiszabásakor a bizonyítékok köréből ki kellett volna rekeszteni.

Az eljáró bíróságok helytállóan állapították meg, hogy az alperes által lefolytatott fegyelmi eljárás a Ktv. 51/A. § rendelkezéseibe ütközött. A vizsgálat során a fegyelmi eljárás alá vont személy részére lehetővé kell tenni, hogy az ügy iratait áttekinthesse. A felperessel a fegyelmi eljárás vizsgálóbiztosa nem közölte a fegyelmi vétség alapját képező tényállást, számára megtagadta az iratokba való betekintés lehetőségét, mely lényeges eljárási szabálysértés volt. Vizsgálandó körülmény továbbá, hogy a bíróság előtti eljárás során a kihallgatott tanú úgy nyilatkozott, hogy a téves besorolásokat 2006. januártól folyamatosan jelezték az alperes jegyzőjének, mely nyilatkozat ellentmond a fegyelmi eljárást elrendelő határozat azon megállapításának, hogy a jegyző a hiányosságokról 2006. június 26-án szerzett tudomást. E körben a vizsgálóbiztosnak a fegyelmi eljárás során vizsgálnia kellett volna azt is, hogy a téves besorolásokkal kapcsolatos kötelezettségszegés feltárásával összefüggésben betartotta-e az alperes a fegyelmi eljárás elrendelésére nyitva álló három hónapos szubjektív határidőt.

Megalapozatlanul sérelmezte az alperes, hogy az eljáró bíróságok nem vették figyelembe a felperes együttműködésének hiányát, hangnemét, kifogásolható viselkedését. A fegyelmi eljárást elrendelő határozat e körben a vizsgálóbiztos feladatává tette az együttműködésre vonatkozó körülmények feltárását, ez a kérés azonban felperesi kötelezettségszegést nem jelölt meg, alapos gyanút nem közölt, ezért megalapozott az eljáró bíróságok érvelése, mely szerint a felhívás alapján fegyelmi eljárást lefolytatni nem lehetett.

A kifejtettekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § /3/ bekezdése alapján a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta.

Az alperes a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján köteles a felperes felülvizsgálati perköltségének megfizetésére.

A felülvizsgálati eljárás illetékét a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet alapján az állam viseli.

Budapest, 2009. július 8.

**Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Sztojkoné dr.Hajdu Edit s.k.előadó bíró, dr.Mészárosné dr.Szabó Zsuzsanna s.k. bíró**

A kiadmány hiteléül:

Nné

tisztviselő